

Formálne usporiadanie „jadra“ záverečnej práce v IMRaD

IMRaD = Introduction – Methods – Results – and – Discussion

Úvod - Metódy - Výsledky - a - Diskusia

V odbornej literatúre sa môžete stretnúť aj s označením:

„(TA)IMRaD“ (pri článkoch)

(Title – Abstract) – Introduction – Methods – Results – and – Discussion

(Názov – Abstrakt) – Úvod – Metódy – Výsledky – a – Diskusia

IMRaD štruktúra nesie štyri hlavné časti / hlavné kapitoly jadra záverečnej práce

Introduction = aký problém riešim/ako bola doteraz táto oblasť študovaná?

Methods = ako sa problém študuje prostredníctvom vás?

Results = čo sa zistilo?

Discussion = čo zistené znamená a čo sa o tom dá vypovedať?

1 ? Úvod ? (ktorý už nemôže byť druhým úvodom v jednej záverečnej práci:) ide o teoretické uvedenie vybranej problematiky)

Úvod pokrýva oblasť doterajších teoretických a empirických východísk iných autorov, ktorí písali alebo inak skúmali vybranú problematiku. Táto časť by mala poskytnúť čitateľovi predbežnú informáciu o zameranosti cieľa práce a prínose práce, je náročná na dramaturgickú výstavbu. Obsahuje uvedenie do problematiky, definovanie a formuláciu existujúceho problému. V tejto časti by malo byť uvedené:

- Nadväznosť na predchádzajúce práce.
- Na čo je téma zameraná.
- Čo bolo podnetom pre výber konkrétneho výskumného problému, z množstva iných.
- Čím je téma významná.
- Jasne formulované ciele práce a ich zaradenie do súvislostí.
- Kto pri práci jej realizácii pomáhal.

Obsahuje aj:

- vymedzenie základných pojmov (termínov),
- širší historický, demografický, sociálny, ekonomický, politický a kultúrny rámec danej problematiky, ak je pre prácu významný.
- charakteristika a analýza témy opierajúca sa o rozličné prístupy rôznych autorov, nezanedbať literatúru, ktorá je v konflikte s premisami nášho výskumu. Syntetizujeme poznatky viacerých bádateľov, ale dávame aj najavo vlastné stanovisko.
- prehľad uskutočnených výskumov o príslušnej téme (kto, kedy a ako túto problematiku analyzoval a čo zistil). Elektronické databázy SAGE, Web of Science, Questia, Ebsco,
- prehľad existujúcich dát z dátových a výskumných archívov (UPIŠ, ŠUSR, IPVR, ...)

V úvode klarifikujeme, aký problém bol v práci študovaný a prečo je dôležitý práve tento problém. Mal by:

1. Zdôrazniť opodstatnenosť témy pre budúceho čitateľa – existenciu problému, zasluhujúceho si riešenie
2. Uviesť čitateľa do súvislostí (čo sa o tom vie a čo nie) stručný prehľad literatúry, ktorou autor potvrdzuje alebo obhajuje svoje tvrdenia
3. Formulovať čím a ako práca prispeje k riešeniu problematiky.

2 Metódy

Metodika napovedá o tom ako sa problematika študovala v teoretickej rovine a aké autor stanovil metódy svojho výskumu. Približuje fázy empirického výskumu a tiež spôsob jeho vedeckého spracovania. Kritérium dobrej metodiky je správnosť a úplnosť interpretácie pri súčasnom zachovaní stručnosti. Metódy prezentujú konzistentnosť výskumných otázok a hypotéz na jednej strane k cieľom výskumu a na druhej strane s plánovanými metódami zberu a analýzy dát.

Obsahujú podkapitoly:

- **Cieľ výskumu**
- **Výskumné hypotézy a výskumné otázky** (Predstavujú precizovanie obsahu cieľa výskumu. Generujeme ich z teórie, predchádzajúcich výskumov, hypotézy najčastejšie používame vzťahové alebo komparatívne. Pri hypotézach uvádzať zdroje, indikátory, čísla otázok v dotazníku, pri výskumných otázkach hlavnú a parciálne výskumné otázky. Výskumné hypotézy podrobujeme neskôr empirickej verifikácii a na výskumné otázky hľadáme odpovede.)
- **Základný a výberový súbor** hovorí ako sme si vybrali respondentov, resp. participantov v našom výskume. Treba uviesť typ realizovaného výberu (pravdepodobnostný – nepravdepodobnostný, konkretizovať aj bližšie podtyp: či ide o kvótny, zámerný, náhodný, ďalej špecifikovať napr. kritériá pre výber). Následne treba uviesť bližšiu charakteristiku (popis výskumnej vzorky, súboru respondentov – participantov (určiť demografické premenné: pohlavie, vek,...) aj etické aspekty výskumu (súhlas).
- **Metóda/y zberu dát (Nástroje zberu dát)** (Na výber máme pozorovanie, rozhovor, dotazník, štúdium dokumentov, štandardizované testy). V tejto kapitole oboznámime s obsahom – teda meranými premennými. Jasne definujeme empirické premenné, typy použitých škál. Informujeme o metóde merania, o validite a reliabilite použitej metódy získavania údajov.
- **Predvýskum** (ako predbežné overenie vhodnosti nástroja zberu dát). Opísať vzorku v predvýskume, priebeh predvýskumu, a zistenia čiže výsledky predvýskumu. Následne navrhnúť zlepšenia na úrovni obsahu, stavby vety, či inštrukcií a dôsledky, ktoré to malo na finálnu podobu výskumného nástroja a výskumu.
- **Metódy analýzy dát** v tejto časti referujeme o jednotlivých metódach, ktoré plánujeme uplatniť pri analýze získaných dát. Uvedieme metódy štatistickej deskripcie, inferencie a plánované miery vecnej signifikancie. Uvádzame aj to, aký štatistický počítačový software sme použili. (štatistické ukazovatele, koeficienty, testovacie kritériá)
- **Manažment výskumu** obsahuje časový plán a finančný rozpočet.

3 Výsledky

Prezentácia výsledkov predstavuje jadro práce, v ktorej autor prezentuje výsledky vlastného riešenia (riešení), konfrontuje ich so zadaním a vytýčenými cieľmi práce. Kapitola obsahuje dosiahnuté výsledky z realizovaného výskumu. Štruktúra súvisí so štruktúrou hypotéz, resp. výskumných otázok, podľa ktorej je vystavaná. Každá časť sa skladá z deskripcie, inferencie a vecnej signifikancie. Výsledky prezentujeme jednoducho, jasne a zrozumiteľne. Vyberáme tie výsledky, ktoré prinášajú nové poznatky, pričom využívame tabuľky, grafy a štatistiku. V tejto časti autor výsledky len konštatuje, interpretácia výsledkov a ich význam v širšom vedeckom kontexte sa nachádza v poslednej časti – v diskusii. Pozor na etiku – nevydávať výsledky cudzej práce za vlastné, striktné oddeliť vlastný prínos.

4 Diskusia

Rekapitulácia prínosu vlastnej práce s náležitou argumentáciou, diskusia reálnosti a vhodnosti navrhovaného (navrhovaných) riešenia, navrhované možné smery pokračovania vývoja a bádania (skúmania). Diskusia patrí k rozsiahlej časti práce a preto by jej mal autor venovať náležitú pozornosť, pričom sa jedná o kritické zhodnotenie. Autor by v tejto časti nemal výsledky zveličovať, preháňať a nepragmatizovať závery. V praktickej rovine autor prezentuje svoje komentáre a úvahy ku výsledkom práce. Na tomto mieste je možné zhodnotiť, výskum, zdôvodniť odchýlky od pôvodného plánu, prípadne navrhnúť riešenie problému. Diskusia je v podstate záverom v ktorom autor bilancuje celú prácu a odpovedá na otázky a ciele, ktoré boli stanovené. Je dôležité reagovať na zadanie (anotáciu), diplomovej práce – prezentovať nielen výsledky a navrhovať riešenia, ale aj zdôvodniť prečo napr. výšku v tej-ktorej oblasti nevedol k dobrým výsledkom. Obsahovať by mala položky:

- Interpretácia výsledkov (závery o potvrdení/nepotvrdení hypotéz v prípade verifikačného prístupu, resp. závery – ako odpovede na výskumné otázky v prípade exploračného prístupu).
- Podobnosti a rozdiely medzi výsledkami a pracou iných
- Diskusia o limitoch (ohraničeniach) použitých výskumných metód – metodologická skepsa (zobrať v úvahu zdroje skreslenia, ohrozenia vnútornej validity, nepresnosť meracích nástrojov).
- Diskusia o dôsledkoch vyplývajúcich s výsledkov - teoretické a praktické implikácie.
- Diskusia o budúcich zámeroch – implikácie pre ďalší výskum.

Literatúra k štúdiu o IMRaD-e - Alojz Ritomský:

Projektovanie výskumu – záverečnej práce Metodologická inovácia na Slovensku

http://sapa.ff.upjs.sk/images/files/86_534907165_60_Ritomsky.pdf

Realizácia výskumného projektu - Metodologická inovácia na Slovensku.

http://sapa.ff.upjs.sk/images/files/87_837431447_66_Ritomsky.pdf

Prezentácia sociologického výskumu:

<http://www.kpsp.pf.ukf.sk/prilohy/imrad.pdf>

Metodológia sociálnopsychologického výskumu. In: *Kollárik, T. a kol.: Sociálna psychológia*, Bratislava,

Univerzita Komenského, 2004, s. 53 – 72

<http://www.kpsp.pf.ukf.sk/prilohy/imrad.pdf>